

چند چکیده

کاربردهای جامعه‌شناسخی مدل ایزینگ دو بعدی

Social applications of two-dimensional Ising models

American Journal of Physics, vol. 76, no. 2&5, Apr/May 2008, pp. 470–473.

D. Stauffer

سه مدل اجتماعی - اقتصادی ی - عقاید - اقتصادی، جُدانشانی ی شهری، و تغییر زبان را مرور می کنم و نشان می دهم که مدل معروف ایزینگ دو بعدی در هر مورد تقریباً به همان نتایج می رسد.

درک دانشجوها از مکانیک کوانتمی در ابتدای تدریس در تحصیلات تکمیلی

Student understanding of quantum mechanics at the beginning of graduate instruction

American Journal of Physics, vol. 76, no. 3, Mar 2008, pp. 277–287.

Chandrakha Singh

برا ی سنجیدن سطح دانشجوها از مکانیک کوانتمی در ابتدای درس پیش‌رفته در فوق‌لیسانس مروری انجام دادیم. مرور 202 دانشجوی ارشد فیزیک را می‌پوشاند، دانشجوها یی از هفت دانشگاه مختلف، در ابتدای اوّلین ترم اوّلین سال تحصیلات تکمیلی که در نخستین درس مکانیک کوانتمی ثبت‌نام کرده بودند. هم‌چنین با پانزده نفر از دانشجوها ی ارشد یا دانشجوها ی مکانیک لیسانس رو دررو مصاحبه کردیم، دانشجویان ی که به تازه‌گی درس‌ها یی را که تمام سال آخر لیسانس رو دررو مصاحبه کردیم، دانشجویان ی که به تازه‌گی درس‌ها یی را که تمام مباحث مرورشونده را می‌پوشاند گذرانده بودند. با آن که دانشجوها ی بعض ی از دانشگاهها بهتر از متوسط بقیه بودند، به این نتیجه رسیدم که همه‌گی در درک مفهوم‌ها ی مکانیک کوانتمی مشکل دارند. مشکل معمولاً تعمیم‌بی‌جا ی یک مفهوم به موضوع‌ها ی بی‌مورد است. مشکل در تمایز بین چیزها یی که ارتباط تنگاتنگ دارند، و مشکل در معنی دادن به صورت‌بندی ی مکانیک کوانتمی

هم بود. نتایج این بررسی می‌تواند مدرسین، درس، مکانیک، کوانتمی‌ی، پیش‌رفته را به مشکلاتی که دانشجوها با آن‌ها مواجه خواهند شد آگاه کند.

فزوئی در الکترون‌ها ی پرتوها ی کیهانی با انرژی‌ها ی 300–800 GeV

An excess of cosmic ray electrons at energies of 300–800 GeV

Nature, vol. 456, (20 Nov 2008) pp. 362–365.

J. Chang, et al.

پرتوها ی کیهانی ی کهکشانی شامل پروتون، الکترون، و یون اند، و باور بر این است که بیشتر این‌ها در باقی‌مانده‌ی ابرنواخترها تا سرعت‌ها ی نسبیتی شتاب گرفته‌اند. همه‌ی مؤلفه‌ها ی پرتوها ی کیهانی شدت‌ی دارند که به صورت توانی با افزایش انرژی کم می‌شود (مثلاً $E^{-2.7}$). به ویژه الکترون‌ها انرژی شان را، بر اثر تابش سینکروترون و فرآیند کامپتون، معکوس، به سرعت از دست می‌دهند، که این باعث می‌شود عمر نسبتاً کوتاه‌ی داشته باشند (حدود ۱۰^۵ سال) و شدت شان سریعاً افت کند، که این باعث می‌شود احتمال دیده شدن سهم ناشی از چشممه‌ها ی نزدیک (کمتر از یک کیلوپارسیک) بیش‌تر شود. در این مقاله یک فزوئی‌ی الکترون در پرتوها ی کیهانی‌ی کهکشانی را، در انرژی‌ها ی 300–800 GeV گزارش می‌کنیم، که نشان‌گر چشمه‌ای نزدیک برای الکترون‌ها ی پُرانرژی (مثل تپاختر یا میکرواختروش) است که الکترون‌ها را شتاب می‌دهد، یا شاید الکترون‌ها ناشی از واپاشی‌ی ذره‌ها ی ماده‌ی تاریک (مثل ذره‌ها ی یک نظریه‌ی کالوتسا - کلاین با جرم‌ی در حدود 650 GeV) باشند.

حساب ویک

Wick calculus

American Journal of Physics, vol. 76, no. 1, Jan 2008, pp. 65–72.

Alexander Wurm, Marcus Berg

در نظریه‌ی میدان‌ها ی کوانتمی معمولاً از «ترتیب بهنجار» ی عمل‌گرها استفاده می‌شود، که یعنی همه‌ی عمل‌گرها ی خلق به سمت چپ منتقل می‌شوند. در متون همچنین تابع‌ها ی بهنجار مرتب شده موسم به «تبديل‌های ویک» ظاهر می‌شود که بالقوه گیج‌کننده است. در این مقاله خواننده را با بعض‌ی نتیجه‌ها، ایده‌ها، و نکات ریاضی‌ی ترتیب بهنجار، عمل‌گرها و تابع‌ها آشنا می‌کنیم.

مخاطبها بی که در نظر داریم مدرسان نظریه بی میدانها بی کوانتمی و پژوهشگران بی هستند که به فیزیک ریاضی علاقه مند اند اما متخصص آن نیستند.

دوگانه‌گی بی موج - ذره بی نور: یک آزمایش کلاسی

The wave-particle duality of light: A demonstration experiment

American Journal of Physics, vol. 76, no. 2, Feb 2008, pp. 137–142.

T. L. Dimitrova, A. Weis

دوگانه‌گی بی موج - ذره‌ای بی نور در درس‌ها بی مقدماتی بی مکانیک کوانتمی نقش بنیادی ای دارد. سنتاً، نمودها بی موجی و ذره‌ای بی نور در آزمایش‌ها بی جدگانه نشان داده می‌شوند که باعث می‌شود دانش‌جوها به سختی متوجه سرشت مکمل آن‌ها شوند. ما آزمایش بی را ارائه می‌دهیم، با یک وسیله، که نمود موجی، نمود ذره‌ای، و از همه مهم‌تر همزیستی بی آن دورانشان می‌دهد. این وسیله بر اساس تداخل‌سنجدی^{a)} است که در آن باریکه بی نور آن قدر تضعیف می‌شود که در هر لحظه فقط یک فوتون در تداخل‌سنجد باشد. به این طریق مشاهده بی تداخل تک‌فوتوونی ممکن می‌شود. با جمع کردن روی‌داده‌ای تک‌فوتوونی در یک اسیل‌سکپ انباره‌ای، تحول به سمت فریزها بی تداخلی بی کلاسیک در زمان واقعی دیده می‌شود. در همان زمان یک باریکه بی لیزر قوی بی ثانوی که از همان نشان‌گر منشعب شده است، و کم بی جابه‌جا شده است، تداخل‌سنجد را می‌پیماید که باعث می‌شود هم‌زمان نمود موجی نیز نشان داده شود. ویژه‌گی‌ها بی خاص این چیدمان، هزینه‌ی بی کم، ساده‌گی، و قدرت آموزشی است، و این که اگر از نمایش‌گرها بی افکنشی (ویدئو پروژکتور) و علائم صوتی استفاده شود برا بی استفاده در سالن‌ها بی بزرگ درس هم مناسب است.

^{a)} Mach-Zehnder,